

Mali grlenjaci na ribnjacima

NEKA ISKUSTVA O GRADENJU I ODRŽAVANJU

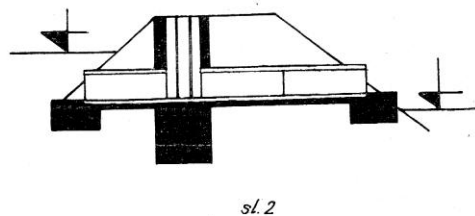
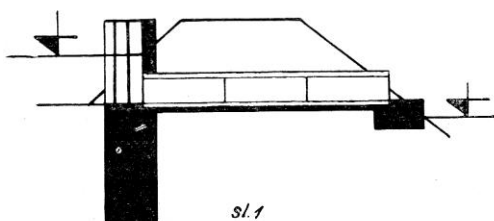
Opće je poznato da grlenjaci tj. objekti za manipulaciju vodom na ribnjacima imaju vodoravnu cijev za prolaz vode položenu kroz nasip, a uspravnu građevinu (toranj, kulu) za otvaranje i zatvaranje vode imaju obično na uzvodnoj strani na svršetku cijevi izvan trupa nasipa. Na slici 1 prikazan je šematski oblik takvoga grlenjaka.

Isto je tako opće poznato, da trajnost grlenjaka, osobito onih manjih, nije dugog vijeka. Ovdje mislimo samo na betonske objekte, da

prilikama, kakve vladaju na našim ribnjacima, granična dubina smrzavanja u tlu kreće se oko 1,0 m ispod površine zemlje. Po tehničkim propisima ne bi dubina temelja smjela biti manja. Ipak se rijetko kada grade tako duboki temelji grlenjaka ni tako čvrste stijene, da se grlenjaci ne bi nagnuli s razloga časovite štednje na investicijama.

Manje je poznato, da je na ribnjacima Zdenčina i Pisarovina izgrađeno nekoliko malih grlenjaka, kojima se uspravni dio tj. toranj

GRLENJACI

kle permanentne građevine. Nekako nije uobičajeno, da se malim grlenjacima, za male bazene i mali vodni kapacitet, daju propisni temelji s dubinom osiguranom protiv smrzavanja, niti da im se stijene dimenzioniraju na puni pritisak zemlje i nasipa. U klimatskim

smješten u nasipu, a na obje strane su položene vodoravne cijevi do krajeva nasipa. Na slici 2 prikazan je šematski oblik takve vrsti grlenjaka.

Ovi su grlenjaci primjenjeni na visoko položenim upustima u mrijestilišta, gdje su dubine

tornja male, a cijevi malog promjera i dosta kratke. Oni u Zdenčini građeni su zajedno s ribnjakom pred 50 godina, a u Pisarovini pred 5 godina. Budući da su se oni pokazali trajni i dobri, smatramo potrebnim da s tim upoznamo one koji na novijim gradnjama ribnjaka određuju konstrukciju i formu grlenjaka.

Nikakav pobočni pritisak zemlje ne može nagnuti i ugroziti toranj, a ne treba ni zaštititi i održavanja u zimi, jer led i zima nemaju na

njega utjecaja. Otpada strah od začepljenja lišćem ili granjem, jer se u doba kulminacije velike vode ne pune mali bazeni. Što se tiče ulazne rešetke, nema poteškoća, jer se na upustima u mrijestilišta upotrebljavaju ravna gуста sita, a ako se ipak želi metnuti trokutna rešetka, ona lako dođe u drugi utor.

Radi dobrih iskustava s ovakvim smještajem tornja u grlenjaku, predviđa se u Pisarovini primjena istog tipa i na nove male upuste, koji su pred izgradnjom.